

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticvm

Wiestner, Jacob

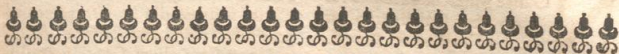
Monachii, 1705

Art. I. De Sanctissimo Missæ Sacrificio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62668](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62668)

in solo altari peragatur, Ecclesie pollutionem ad ipsius Altaria porrigi, est necesse. Alia ratio est Execrationis, quae principaliter afficit solos parietes aut altare; ideoque, sicut Altaris mensa seu lapis superior ab inferiori seu basi removeri, confringi, diminui; ac proinde ejus consecratio tolli potest, Ecclesia illasâ: sic vicissim istius parietum crusta & cum ista Ecclesiae consecratio, Altari illasô,

tollî; & propterea Ecclesia sine Altaribus & hæc sine illa execrari valent. Cujus ulterior ratio est; quia Altare non est quid accessorium ad Ecclesiam: sed aliquid non solum ab ista distinctum, sed principale; cum in eo offeratur incruentum Sacrificium, ad quod Ecclesia cum suis ornamentis ordinatur, ut rectè advertunt Sotus in 4. dist. 13. art. 3. & Barbosa in c. 1. ad hanc Rubr. n. 4.

TITULUS XLI.

De Celebratione Missarum, Sacramento Eucharistiae & aliis Officiis Divinis.

Ecclēsiæ & Altaria per Consecrationem deputantur ad Celebrationem Missæ, seu consecrationem sanctissimi Eucharistiae Sacramenti, ceteraque Officia Divina; quorum succinctæ explicationi ansam præsentî Rubricæ subjecti textus præbent.

ARTICULUS I.

De sanctissimo Missæ Sacrificio.

SUMMARIUM.

1. Missa est incruentum Sacrificium:
2. Et in hoc Deo oblata hostia, Eucharistia.
3. Materia hujus Sacramenti sunt Panis triticeus;
4. Et vinum de vite;
5. Cui modicum aquæ;
6. Ex Ecclesiastico, non Divino præcepto admiscetur.
7. Ad significandum sanguinem & aquam, ex Christi latere profluentem.
8. Forma sunt verba, Hoc est Corpus meum,
9. Et, Hic est calix Sanguinis mei.
10. Minister est solus Sacerdos:
11. Non laicus aut alius clericus, etiam Diaconus:
12. Etsi ab isto aliquando Eucharistiâ refici laicus possit.
13. Eucharistia sumenda est præparatione maximâ,
14. Et à jejunio;
15. Ut cibi potusque sumptio etiam minima excludatur:
16. Tribus casibus exceptis.
17. In mortis articulo constitutus eâ refici sepius potest.
18. Etiam eadem infirmitate durante.

N o o o o

19. Sacri

19. *Sacrificium Missæ in die tantum se- mel,*
20. *Tribus casibus exceptis:*
21. *Tempore antemeridiano,*
22. *In loco consecrato vel saltem benedicto,*
23. *Et super Altari offerendum,*
24. *Ministris, vasis sacris &c. adhibitis, est.*

1. **N**omine Missæ, non à Missæ Hebræo, sed à Latiali verbo *Mitto*, sive à *Missione* vel *Dimissione* Catechumenorū ante Consecrationem, imò ipsam Oblationem: vel totius populi Christiani sub Sacrificii finem à Sacerdote vel Diacono, sic dictæ, teste Bellarmino *Lib. 1. de Missa cap. 1.* modernò, imò prisco & sub ipsum nascentis Ecclesiæ primordium jam receptò usu intelligitur Incruentum Sacrificium, quò per Consecrationem conficitur Eucharistia; hac enim ejus vocis significatione S. Clemens, *In aliis*, inquit, *locis sacrificare & Missas celebrare non licet.* Quò sensu eadem voce usi sunt SS. Ecclesiæ DD. ac PP. Ambrosius *Lib. 3. Epist. 73.* & Augustinus *de Tempore, Serm. 92.* sicut & Novissimè S. Synodus Tridentina *Sess. 22. cap. 2. de Sacrif. Missæ.*

2. Eucharistia nomine venit ipsa Incruenta hostia, in sanctissimo illo Sacrificio oblata, sive Christus sub specie panis & vini: quorum substantia vi Consecrationis in ipsius corpus & sanguinem convertitur, & Patri æterno offertur, cum ab ipsomet Christo tanquam offerente principali, tum verò à Sacerdotibus tanquam ejus ministris, ut declarat Trident. *Sess. cit. cap. 1. & 2.* & ad mentem D. Thomæ 3. p. 9. 83. art. 1. latè explicant Bellarminus *cit. Lib. 1. cap. 4.* & Suarez 3. p. disp. 77. art. 1. Eucharistia autem nomen, quod apud Græcos *Gratiarum*

actionem denotat, sancta & immaculata illa Hostia obtinuit; quò Deo in gratiarum actionem, vel cum ista offeratur et ipsa Christi institutione, *Math. cap. 26. v. 27. Marc. cap. 14. v. 27. & Lucæ cap. 22. v. 19.* ut cum *cit. Suarez disp. 58. §. 1.* advertit Laiman *Lib. 5. Tract. 3. cap. 1. num. 6.*

Materia, ex qua in SS. sacrificio Eucharistia Sacramentum conficitur, est Panis & Vinum, secundum institutionem Christi in Evangelio *loc. cit.* perpetuam praxin & Traditionem Ecclesiæ, & definitionem Generalium Conciliorum, Lateranensis c. 1. *de Summa Trinit. Florent. in Decreto Eugenii §. Tertium, & Trident. cap. 1. cit.*

Panis quidem Triticeus, §. *Tertium cit.* sive ex tritici farina, aqua naturali sive elementari (non lacte, melle, aqua rosacea vel simili liquore) subacta & ignis calore tosta. Tritici autem nomen hic sumendum est latè pro omni generis frumenti sive grani, quod ad consecrandum panem pro vita hominis communitè solet adhiberi, ut præter triticum specificè acceptum, vulgò *Walggen*; quod adhiberi solet ac debet, etiam hinc una sive far, vulgò *Dinkel Korn* oder *Stett* & filigo, vulgò *Nocken* oder *Korn*; nec etiam hordeum, avena, milium, oriza, castaneæ, glandes; quia ex his confectus communi usu non panis simpliciter, sed cum addito hordeaceus, avenaceus &c. vocari solet, Laiman *Tract. cit. cap. 2. n. 2.* & Palao *Tract. 11. disp. Utit. p. 4. num. 2.*

Vinum autem esse debet vite, §. *Tertium cit.* ex uvis jam maturis expressum, *can. Cum omne 7. disp. 2. de Consec.* ut colligitur ex institutione & significatione Sacramenti, exigentis; ut materia ejus sit potus: cujus rationem non habent vuz; cum in earum acinis vinum non tan-

non tanquam in vase, sed tanquam pars in toto contineatur: neque aptum sit, ut aqua misceatur, *citt. Suarez disp. 45. f. 1. Laiman n. 5. & Palao n. 7.* Mustum licet valide consecratur, ad sacrificium tamen, sicut & vinum congelatum illicitè adhibetur; quòd, licet utrumque substantialiter vinum, & hoc per se potabile sit, illud tamen adhuc fœculentum, & hoc congelatione valde notabiliter sit alteratum. Alia ratio est agrestæ, sive liquoris expressi ex uvis immaturis, & acetæ; cum enim illa vini naturam nondum sit consecuta: istud autem eam jam exuerit, & in aliam substantiam transmutatum sit, ad consecrationem apta materia non erunt, *citt. Laiman. n. 6. & Palao à n. 8.*

5. Vino consecrando ex perpetua Traditione Ecclesiæ admiscendum est pauxillum aquæ, *6. Tertium cit. & Trident. Sess. 22. cap. 7.* non quidem ad valorem Sacramenti aut ex Divino, sed ex Ecclesiastico duntaxat præcepto, ut *§. 5. cap. cit.* asseritur: eamque ob causam Sacerdos, si primam post consecrationem calici aquam non assulam fuisse, advertat, eam postea affundere prohibetur Missalis Romani *cap. 4. de Defectu Vini,* manifestò indicio, Consecrationis sine aqua validè peractæ, S. Thomas *3. p. q. 83. art. 6.* Bellarm. *de Eucharist. cap. 20. & Suarez cit. disp. 45. f. 2.*

6. Neque admixtionem aquæ ex Divino præcepto faciendam, & sine ea Sacramentum hoc non perfici, traditum est à Concilio Carthaginensi IV. *can. 24.* in Sacramentis corporis & sanguinis aliud, quàm ipse Dominus instituit, non offerendum, decernente: aut à Julio Papa, calicem Domini aquam solam & vinum solum esse posse, negante *can. Cum omne 7. disp. 2. de Consec.* quia imprimis *citt. can. 24.* solum panem & vinum cum aqua, & non

cum alio aliquo liquore mixtum offerendum esse, decernitur. Deinde ex eo; quòd Dominus vinum aqua mixtum adhibuerit, vinum sine ista invalidè consecrari, non rectè arguitur: sicut ex eo; quòd adhibuerit panem azymum, hunc ad valorem exigi & fermentatum non sufficere, perperam infertur; cum, sicut non solum azymus, sed fermentatus quoque verus & usualis panis, sic purum quoque & non id tantum, cui aqua admisceatur, verus & usualis sit vini potus: licet vinum sine aqua non convenienter & salvâ plenitudine mysticæ significationis consecratur, ut cum *citt. S. Thoma q. 74. art. 7. ad 1.* advertit Laiman *citt. cap. 2. n. 7.* Quòd etiam solò sensu vinum sine aqua Calix Domini, non simpliciter, sed tantum cum ejus significationis plenitudine esse, à Papa negatur *can. Cum omne cit.* ut in *c. Per niciosus 13. hæc Rubr.* notat Gonzalez *n. 7.* Demum; quia ea aquæ admixtio *Præceptum, Institutio & Traditio Domini* à PP. aliquando vocatur latè; quòd, etsi de ea non extet Dominicum mandatum, Domini tamen facti exemplum habemus: quò sensu etiam lotio pedum *Traditio Domini* à S. Ambrosio *Lib. de Spiritu sancto, in Proemio* nuncupatur, *citt. Gonzalez n. 3. in fine, & Palao p. 5. n. 5.*

Ejus autem admixtionis mystica significatio secundum Innocentium III. *c. Cum Maribus 6. §. Quævisi,* est sanguis & aqua ex latere Christi profluens, & symbolicè referens plenam ablutionem peccatorum per sanguinem & merita Christi: & secundum Julium Papam adunatio populi cum Christo, sive fidelium credentium in Christum cum eo copulatio, *can. Cum omne cit.* quorum ille per aquam; iste sive Christus ob virtutis & Divinitatis suæ excellentiam, per vinum aptè exprimitur, *citt. S. Thomas art. 6. Palao n. 1. & Gonzalez n. 1.*

N a n n n a Forms

8. Forma hujus Sacramenti sunt verba, quorum virtute substantia panis in Corpus Christi, & substantia vini in ejus Sanguinem convertitur, scilicet, *Hoc est enim corpus meum*, & *Hic est enim calix sanguinis mei Novi & aeterni Testamenti, mysterium Fidei, qui pro vobis & pro multis effundetur in remissionem peccatorum*. Ex quibus essentiam formæ Consecrationis constituunt sola verba, *hoc est Corpus meum*, & *Hic est calix Sanguinis mei*: quæ posteriora verba eundem sensum habent, quem verba, *Hic est sanguis meus*, quæ leguntur apud Evangelistas, Matth. cap. 26. v. 28. & Marc. cap. 14. v. 24. Ratio est; quia, iis verbis solis prolatis, Corporis & Sanguinis Christi præsentia, ac proinde substantiæ panis & vini in illud & hunc conversio facta plenè & sufficienter significatur. Quare non solum dicitur *Enim*, sed etiam verba, *Novi & aeterni Testamenti, Mysterium Fidei &c.* & multò magis verba, *Hæc quotiescunque feceritis, in mei memoriam facietis*, ad essentiam Formæ & hujus Sacramenti necessitatem non pertinent, ut ex communi aliorum sensu docent *cit.* Suarez disp. 59. § 60. utrobique s. 1. Coninck *Questi* 78. dub. 2. & 3. utrobique dub. 2. Laiman *cit.* *Traict.* 4. cap. 3. n. 1. § 3. & Palaop. 7. n. 1. § 3. licet ipsa quoque in Consecratione sine gravi peccato nequeant omitti; quòd ea in Canone Missæ ab Ecclesia semper observata: imò ab ipso Christo Domino, saltem quoad sensum adhibita fuisse, partim ex textu Evangelico: partim ex Ecclesiæ Traditione habeatur, teste Innocentio III. c. *Cùm Martha* 6. pr. V. *Quæsvisti* *cit.* Suarez s. 3.
10. Ministri Venerabilis hujus Sacramenti, quoad ejus consecrationem & SS. Missæ sacrificii celebrationem, ex Divina institutione est solus Sacerdos: quod Fidei dogma, & definitum est à Generalibus

Conciliis Niceno I. *can. 14.* Lateranensis relato c. 1. *de Summa Trinit.* Florent. s. *Tertium* *cit.* & Tridentino *Sess. 22. de Sacrif. Missæ* cap. 1. § *can. 2.* Quoad dispensationem, etsi nemo aliis à sacerdote ejus Minister ex officio esse queat, secundum Novissimam illius S. Synodi decretum *Sess. 23. cap. 8.* Concilii Rhecondæ, relatum *can. Pervenit* 28. *diff. 2. de Consec.* & Apostolicum illud, *Sic ut existeret homo, ut ministros Christi & dispensaret mysterium Dei*, 1. Corinth. cap. 4. v. 1. Episcopi tamen & urgente gravi (hic tempore ob Sacerdotum copiam rarum occurrentis) necessitate calu etià ex Presbyteri delegatione ejus minister esse, & fidelibus ad sacram Synaxim accedentibus sacras hostias distribuere etiam Diaconum potest, ut colligitur ex S. Clementis Lib. 8. *Constitut.* cap. 28. *cit.* Concilii Niceni *can. 14.* Carthag. IV. *can. 58.* & ipso etiam Tridentino *Sess. 21. cap. 1.* expressè declarante, in dispensatione Sacramentorum Ecclesiæ facultatem relictam esse, *Salvâ illorum substantiâ, statendi & locorum varietate & suscipientium utilitate, quòd sibi visum fuerit expedire.*

Laico, imò etiam clerico cuiuscunque in Minoribus & Subdiaconatus sacro Ordine constituto, sacri hoc salutis pignus, extra casum extreme necessitatis fidelibus ministrandi facultas ab ullo Prælo Populi inferiore committi, ex communi DD. sententia nequit, & diserte prohibetur *can. Pervenit* *cit.* & allegati Concilii Niceni I. *can. 38.* cui

Non obstat Consecratio Ecclesiæ primitivæ, laicis concedentis; ut à Sacerdotibus acceptum SS. Domini Corpus, propriis manibus sumendum domum deferrent, apud Sozomenum. *Historia Ecclesiæ* Lib. 8. cap. 3. & Nicephorum *episcopus* *Historia* Lib. 13. cap. 7. cum; quia illa & SS.

& SS. hoc Sacramentum extra Missæ sacrificium sibi ministrandi Consuetudo cum tempore ex gravibus causis omnino sublata est: tum verò; quia, sicut Apostolorum, calicem à Christo consecratum inter se dividendum actio, sic etiam illa laicorum delatio, SS. Sacramenti à Sacerdotibus ministrati applicatio receptioque fuit, ut observant & rem hanc declarant *citt. Suarez disp. 72. s. 1. & Palao p. 17. n. 7.* De quo quidquid sit, ex prisco illo Ecclesiæ more casu, quò infirmus morti proximus SS. Eucharistiæ Sacramento refici & muniri peteret, & Sacerdos, Diaconus vel alius Clericus non adesset, scandalique periculum abesset, eam illi ministrari à laico posse, cum *citt. DD. sustinent Coninck disp. 82. art. 3. n. 23. & Laiman. cap. 7. n. 6. contra Henriquez Lib. 8. cap. 54. & Valquez disp. 219. cap. 1.*

13. Porro Ministro summa sollicitudine curandum est; ut ad Sacrum hoc ministerium obeundum & tremendum Missæ sacrificium celebrandum cum omni Religionis cultu ac veneratione animique puritate maxima accedat: ut S. Tridentina Synodus salubriter monet *cit. Sess. 22. in Decreto de Observand. in Missa. & pluribus explicatum est Tit. 1. à n. 29.*

14. Præterea Sacerdos sacrificaturus, & Fideles SS. hoc Sacramentum sumpturi esse debent jejuni, ex decretis Conciliorum Carthag. III. *can. 29. can. Sacramenta 48. disp. 1. de Consec. Matilcon. II. can. 6. Bracharensis I. can. 16. Aluifodor. III. can. 29. Mogunt. IV. can. 33. & aliorum à cit. Suarez disp. 68. s. 3. & Gonzalez in e. Ex parte 50. n. 1. relatorum. Ratio id statuendi fuit; ut ob honorem & reverentiam tanti Mysterii in hominis Christiani os prius SS. corpus Domini, quam alii cibi, intraret: & quàm procul posset, removeretur periculum vomitûs,*

qui hominum ante ejus susceptionem cibo potuque se onerantium intemperantiâ aliquando contingebat, Gonzalez *in e. cit. n. 5.*

Neque laudatorum Conciliorum decreta convellit exemplum Christi Domini, panem & vinum post Cœnam consecrantis, & SS. Corpus ac Sanguinem suum discipulis sumendum dantis: quod primis Ecclesiæ seculis in quibusdam locis observatum, & Feria V. in Cœna Domini fidelium communionem vespertino tempore celebratam, patet ex *citt. Concil. Carthag. can. 29. Matilcon. can. 6. & Bracharensi II. can. 10.* quia à Christo id factum est secundum Legem veterem: Quam vespertinâ illâ Cœnâ & Morte sua consummans Figuræ veteris novi Sacrificii veritatem substituit, teste S. Isidoro *Lib. 1. de Eccles. Offic. cap. 18.* relicta Apostolis potestate, cum aliis ritibus accidentalibus etiam tempus ejus excellentiæ conveniens ordinandi. Unde Ordinatione & usu Apostolicò introductum est; ut Missæ sacrificium & Eucharistiæ sumptio manè, aut saltem à jejuniis perageretur: à qua Ordinatione recessum non est in Ecclesiis, in quibus Missæ & Communiones vespertinæ in usu erant; quia ita receptæ erant diebus jejuniorum, quibus ista à fidelibus protrahantur usque ad vesperam: quâ & Missâ officiisque Divinis jam finitis, aliorum ciborum sumptione solvebantur, *can. Solent 49. pr. disp. 1. de Consecrat. Micrologus de Eccles. Offic. cap. 49.*

Id autem jejunium ex obligatione esse debet Naturale & perfectum; ut sacerdos Missam celebraturus & fideles sacrâ Eucharistiâ reficiendi, antequam ad Altare accedant, eò die à media nocte inchoatâ, ab omni etiam minima cibi potusque, per os accipiendi & per propriam ac vitalem comedendi bibendivè actio-

N n n n 3 nem in

nem in stomachum traiciendi, sumptione abstineant, ut colligitur ex *can. Nihil. 16. V. Nullus 7. q. 1. can. Sacramenta 49. disp. 1. can. Liquido 54. pr. disp. 2. utrobique de Consec. 56. Ex parte 5. hanc Rubr. & cum D. Thoma 3. p. q. 8. art. 8. ad 4. passim tradunt cæteri T. T. & Canonista.*

Quantumvis autem Missæ celebrationem & fidelium Communionem cuiuscunque rei, cibi potisque rationem habentis, etiam minimæ & grani juniperi, masticis, sacchari, aut guttæ vini, olei vel alterius liquoris, etiam medicinæ & quacunque alia ex causa facta sumptio & in stomachum trajectio impediatur: eis tamen non obstat sanguis aliisque humor ex naribus aut capite defluens aut in ablutione oris salivæ admixta guttula aquæ, vel particula cibi à pridiana cæna dentibus inhærens: imò etiam salivæ admixtæ guttula jusculi degustati & casu in stomachum trajectæ, *citr. Suarez disp. 68. f. 4. §. Terrio, Laiman cap. 6. n. 18. & Palao p. 15. n. 8.*

16. Non desunt tamen casus & causæ, ex quibus Sacrificatio, & Sacramenti etiam Eucharistiæ sumptio Jure permittitur est non jejunis.

Primus est necessitas Sacrificii perficiendi; quòd pro consecratione calicis locò vini abhibita & sumpta jam sit aqua, vel post communionem & ablutionem in patena vel corporali reperiantur particule consecratæ: si sacerdos post consecrationem jam peractam cibi potisque antè sumpti recorderetur: vel istius quidem recorderetur antè, sed absque gravi scandalo consecrationem & communionem intermittere non possit: si alius sacerdos, post Canonè cæptum deficiens, Missam prosequi non valeat, & qui eam perficiat sacerdos jejunos, non adsit. *citr. Suarez f. 5. & Laiman. cap. 6. n. 21.*

Secundus casus est reverentia venerabilis Sacramenti, sive periculum sacrilegæ

traactionis & injuriæ ei ab infidelibus, hæreticis &c. inferendæ: quò id à non jejuno, etiam laico, cum timore & reverentia sumi potest, *citr. Laiman. n. 22. & Palao p. 15. n. 17.*

Tertius & præcipuus est articulus seu probabile periculum mortis; in eo enim verisimiliter constitutus, si jejunus commodè nequeat, sacrò Viaticò refici post cibum jam sumptum potest, *can. De his verò 26. q. 6. can. Presbyter 92. disp. 2. de Consec. & Concilii Constantiensis Sess. 3. quæ Eucharistiæ sumptio non-jejuno permittitur In casu infirmitatis aut alterius necessitatis à Jure vel Ecclesiæ concessio vel admissio. Ratio est; quia Eucharistiæ sumenda præceptum Divinum, eo tempore prævalenter urgens, prævalet Ecclesiastico de jejuniis observando ante communionem, *citr. S. Thomas 3. p. q. 80. art. 1. & Suarez disp. 68. q. 5. Ubi**

Dubium est, an infirmus sacrò Viaticò refici sapienter possit. Et quidem, si mortis periculo, ratione cuius sacrò Viaticò munitus est, jam sublatò necesse novum, infirmum eodem durante, si jejunus nequeat, denno refici non jejunum posse, satis convenit inter DD. At tamen, eadè infirmitate durante, sacra communio non jejuniis sumptis permittitur, dubitandi ratio minime levis est; quòd generali Ecclesiæ præcepto, ne post cibum vel potus sumptionem sacrificetur aut Eucharistiæ ministraretur, casus articuli seu periculi mortis ex ea solum ratione exceptus est; *Ne infirmus necessariò vitæ suæ Viaticò defraudetur, can. De his verò 26. q. 6. & Ne sine communionem moriatur, can. Presbyter 92. Quæ ratio cessat in eo, qui sacrò Viaticò semel est refectus, cum talis non decedat sine Communionem, & necessariò vitæ Viaticò non defraudetur. Quæ ratione ductus Vasquez, edem iudicium*

dem infirmitate durante, sacra Eucharistia sumptionem non-jejuno semel duntaxat licitam, censet *disp. 21. cap. 4. d. 18. n. 37.* Verum alii, eam rationem non esse adaequatam, & sacrum illud morientium solatium praesidiumque non-jejunis indultum, ajunt, propter maximam ejus necessitatem, ad moribundi in extremo vitae articulo confortationem & unionem animae cum Deo, Creatore ac Redemptore suo, conservandam firmandamq; & facilius superandas tentationes ac suggestiones diaboli, nunc maximè insidiantis & querentis, quem devoret. Unde sacrae Communionis iterationem moribundo non jejuno eo saltem casu, quò post Viaticum acceptum in peccatum mortale incidisset, Armilla *V. Communio n. 18.* & Tabiena *V. Eodem n. 54.* & extra hunc casum post sex septemve aut octo dies, Diana *p. 1. tract. 14. resol. 57.* & Bonacina *de Sacram. disp. 4. q. 6. p. 2. n. 23.* & post triduum duntaxat à Viatici sumptione lapsum permittit, existimat Ludov. à S. Joan. apud Quintanaduenn. *Singul. 14. n. 3.* Quin imò frequentiori & quotidianæ etiam sanctissimi Sacramenti sumptioni antè assueti toties, quoties jejunos extra infirmitatem communicare solitus erat; ac proinde quotidie sacrificare solito, si ejus magno desiderio teneretur & sumere jejunos non posset, sanctissimum Angelorum cibum non jejuno quotidie ministrari posse, cum *cit. Armilla & Saà V. Eucharistia n. 5. & 34.* concedunt Laiman. *cit. cap. 6. n. 20.* Hurtadus *de Eucharist. disp. 9. diff. 16. in fine.* Palao *cit. p. 15. n. 14.* Dicastillo *de Euch. disp. 9. n. 34.* Gobat *Experient. Tract. 4. n. 317.* Rationem reddunt; quòd tam relatus Concilii, quam alii textus à communi lege, ad Eucharistia sumptionem jejunium exposcente, casum infirmitatis, cum probabili mortis periculo conjunctæ, ex-

cipiant sine restrictione ad vicem tantum unam; atque idcirco interpretationem recipiant à communi sensu Ecclesiae & consuetudine fidelium doctorum ac timoratorum: qui ad extremum vitae articulum deducti, cum jejuni non possunt, non-jejuni communicare, Superioribus suis non contradicentibus, sapius & aliquando quotidie solent. Quæ istorum doctrina non solum pia, sed tuta quoque; ejusque praxi nulla irreverentia venerabili Sacramento inferri videtur praefertim, si naturalis jejunii defectus infirmi singulari devotione & reverentiâ suppleatur.

Sacrificare Sacerdotes, licet ob eorum paucitatem olim eodem die, & praefertim majoribus anni Festivitatibus, pluries potuerint, *can. Relatum 11. disp. 2. de Consec. & Leo Papa septem vel novem Missarum solennia celebrasse*, perhibetur à Strabone *de Reb. Eccles. cap. 22.* cum tempore tamen, numerò presbyterorum invalescente & fervore remittente cautum est; ut singulis diebus semel duntaxat singuli sacrificarent, *can. Sufficit 52. disp. 1. de Consec. & c. Referente 12. hæc Rubr. præterquam in solennitate Natalis Domini: quâ trium Missarum celebratio cuivis Sacerdoti permisa est, c. Consuluisi 3. jam à Telesphoro Romanæ Sedis Episcopo IX. can. Noctè 47. junctâ Glosâ V. Eodem disp. cit. teste cit. Strabone cap. 21. ad denotandos totidem Mundi status & triplicem Legem: quarum prima Naturæ, à Mundi creatione ad Moysen: altera scripta ab isto ad Christi mortem usque perduravit: tertia Gratiæ, à Christi Nativitate inchoata & morte ad perfectionem perducta, usque ad mundi consummationem permanebit, Hugo de S. Viore *Lib. 3. de Spectal. Miss. observat. cap. 5.* Aliam & aliorum DD. satis frequenti calculò appro-*

19.

20.

batam

batam ejus Missarum ternarii rationem & significationem reddit *cit.* Doctor Angelicus *q. 73. art. 2. ad 2.* ubi eum introductum, ait, ad celebrandam Christi triplicem Nativitatem. Primam Æternam, quæ verbum à Patre generatum: alteram Temporaneam, quæ id Caro factum & ex B. V. Maria natum habitavit in nobis: Tertiam Spiritualem, quæ tanquam Lucifer nascitur in cordibus justorum, qui ab eo viva fide illuminantur.

Præter Domini Natalem SS. Missæ sacrificii iteratio Sacerdoti jejuno secundum communem TT. doctrinam licita est casu necessitatis, *c. Consuluisse 3.* quò post sacram hostiam (ante ablutionem tamen) sumptam de infirmo sacro Viatico muniendo admonetur: & quæ isti ministraretur, alia consecrata hostia non adest; tali enim casu, si à sumptione ablutionis ablineat, novum sacrificium inchoare & perficere potest. Quod aliquando etiam licet die Festivo; ne Parochiarum, quas Parochus regit, alterius populus, aliò sacerdote deficiente, Missa privetur, Navarrus *ad hanc Rubr. Consil. 2.* Azor *p. 1. Instit. Lib. 10. cap. 24. q. 6. §.* Quares *cit.* Suarez *disp. 80. f. 3.* Laiman. *Lib. 5. Tract. 5. cap. 4. n. 6.* Palao *Tract. 22. disp. unic. p. 7. n. 8.* & Gonzalez *in c. Consuluisse cit. n. 2.*

21. Certa hora Missæ celebrationi à Jure non determinata: usu tamen receptum est; ut extra Natalem Domini regulariter ante auroræ initium non peragatur, & post meridiem non inchoetur, seclusò privilegiò: vi cujus indulti Regularibus isti de Superiorum suorum licentià unâ horâ ante auroram & post meridiem sacrificare possunt, ut habetur in Compendio Privileg. S. J. *V. Missa §. 3.* & advertit Rodriguez *Tom. 1. Regul. q. 43. art. 1.* Idem faciendi licentiam dare ex justa causa, v.g. itineris commodè peragendi,

& multò magis ipsi tali potestate ut Episcopi possunt, ex communi DD. sententiâ apud Laiman. *Tract. cit. cap. 5. n. 3.* In Germaniâ etiam nostra Civitatibus tempore hyemali Missa tribus quatuorve horis ante solis ortum inchoari passim solent; ut operarii & famuli, priusquam ad opus & laborem se conferant, Missam audire possint, ut cum Navarrot *Manual. cap. 25. n. 85. cit. Laiman. cit. cap. 4. n. 3.* observat.

Locus, in quo SS. Missa sacrificium Deo offertur, jure communi & ordinariè esse debet ab Episcopo consecratus, vel saltem benedictus, secundum *can. dist. 10. can. Nullus 14. dist. 1. de Consecr. & Trident. Sess. 22. in Decreto de Olym. in Missa*, ubi id extra ejusmodi locum celebrari, diserte prohibetur, exceptis casibus ad Rubricam præcedentem à nobis claratis.

Ad ejusdem SS. sacrificii celebratiõnem necessarium est, ut fiat super altare, secundum Concilium Hippocense *can. 6.* Agathense *can. Alania p. 31. dist. 1. cit. relata, Episcopense can. 26. & 27.* apud Ironem *p. 3. cap. 30. adeò;* ut, qui sine eo id offerre præsumit, gravissimò sacrilegii reatu teneatur, si enim antiquæ Legis, imò propheta renâque Gentilium Sacrificia atrox expolabant, hæc multò magis necessaria erit ad veri Divinique sacrificii celebrationem, Bellarminus *Tom. 2. Lib. 1. de Missa & ap. dist. cit. Suarez disp. 81. f. 5. & Palao disp. cit. p. 9. n. 1.*

Præterea adhibendus ad hoc sacrificium est Minister, vasa & vestimenta ritusque sacri, præscripti in Rubrica Missalis, & pluribus explicati à *cit. Laiman. Tract. 5. cap. 6. à n. 11.* Palao *disp. cit. p. 10. an. 1.* & præsertim à Jordano Lucubrat, *Lib. 4. tit. 1. an. 180.* atque aliis.